

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/62/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1306218526
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:1306218526.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: B. M., nar. X. U. XXXX, bytom P., M. č. XXXX, zastúpenej advokátom: JUDr. Jozef Holič, Bratislava, Lužická 7, proti žalovanému: Ing. arch. D. X., nar. XX. U. XXXX, bytom L., Q. XXXX/XX, zastúpenému splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Eleonóra Zuzáková, s. r. o., Galanta, Mierové nám. 943/4, o 56.863,59 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobkyne aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 12. decembra 2012 č. k. 8C/285/2006 - 888 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 56.863,59 eur, trovy (správne „náhradu trov“) konania vo výške 2.843,19 eur „za zaplatený súdny poplatok“ a trovy (i tu správne „náhradu trov“) právneho zastúpenia vo výške 1.307,63 eur na účet advokátky JUDr. Laury Bíróovej, vedený vo Q. a. s., č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX a vo výške 10.104,25 eur a na účet advokáta JUDr. Jozefa Holiča, vedený v X. X.i a. s., č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 631 a § 642 ods. 1 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), vecne tým, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 29. júna 2007 zmluvu o dielo č. 09/2004 a dňa 1. júla 2004 dodatok č. 1 k zmluve o dielo pod č. 09/2004, na základe ktorej mal žalovaný uskutočniť rekonštrukciu rekreačného objektu v P. - M., postaveného na parc. č. XXXX v kat. úz. P. - M., patriacom žalobkyni. Žalobkyňa vyplatila žalovanému na realizáciu diela sumu 66.387,84 eur a dňa 2. novembra 2004 podľa § 642 ods. 1 O. z. odstúpila od zmluvy o dielo a vyzvala žalovaného na vypratanie stavby dňom 5. novembra 2004, kedy žalovaný stavbu skutočne na základe písomného protokolu žalobkyni odovzdal. Žalovaný nevykonal všetky dohodnuté práce a stavba obsahovala vážne chyby, preto žalobkyňa požiadala Ing. Chanečku o vypracovanie znaleckého posudku posúdenia väd diela. Podľa rozpočtu projektu sanácie rozostavaného objektu bolo ustálené vynaložiť finančné prostriedky 46.139,55 eur vrátane DPH, znalec Ing. Sova v znaleckom posudku na posúdenie hodnoty zrealizovaných prác žalovaným na stavbe vyčíslil hodnotu zrealizovaných prác sumou 40.943,36 eur, pri realizácii sanácie stavebného objektu boli oproti položkovitému rozpočtu Ing. arch. F. vykonané navyše práce v hodnote 2.978,92 eur a neboli vykonané určité práce uvažované v rozpočte vo výške 1.408,94 eur a vznikol cenový rozdiel vo výške 1.959,82 eur, pričom žalobkyňa vynaložila ďalšie nevyhnutné náklady 3.659,30 eur za vyhotovené znalecké posudky. Súd prvého stupňa odmietol návrhy na doplnenie dokazovania navrhnuté žalovaným a to doplnenie dokazovania vykonaním kontrolného znaleckého posudku na posudok Ing. Martona (ktorý žiadal žalovaný preveriť z dôvodu, že tento posudok bol niekoľkokrát opravovaný a ani z druhého vyjadrenia znalca nevyplýva, že keď žalovaný staval dielo podľa projektu aj podľa statického posudku, prečo by mal znášať náklady spojené s rekonštrukciou a sanáciou a že nehnuteľnosť by bola spadla, keďže žiadne výpočty nepotvrdzujú tú skutočnosť, že by pôvodná projektová dokumentácia, na základe ktorej žalovaný staval, obsahovala také vady, aby bol zaviazaný niesť zodpovednosť za vzniknutú škodu na stavbe; pričom žalovaný považoval za potrebné vypočítať aj

Ing. X., ktorý spolupracoval pri vyhotovovaní znaleckého posudku s Ing. Martonom) s odôvodnením, že podľa názoru súdu znalec Ing. Marton niekoľkokrát reagoval na písomné námietky žalovaného a v týchto námietkach sa zaoberal a vytkol chyby predchádzajúcich znaleckých posudkov, taktiež sa potom zaoberal aj znaleckým posudkom Ing. Skákalu, ktorý taktiež obsahoval chyby a preto súd nepovažoval za potrebné doplniť znalecké dokazovanie a nariadiť kontrolný znalecký posudok. Pri vyhodnotení skutočného stavu vecí súd vychádzal najmä zo znaleckého posudku Ing. Martona. Mal za preukázané, že na stavbe sa nevedol riadny stavebný denník, zo strany žalovaného boli síce vykonávané niektoré práce navyše oproti pôvodnej stavebnej dokumentácii, ale hodnota týchto prác je nižšia ako hodnota sanácie stavebných prác, ktoré mali závažné vady a dokonca by mohlo prísť podľa statika k zrúteniu objektu. Znalec Ing. Marton v posudku a následných vyjadreniach jednoznačne preukazoval, že námietky žalovaného boli neodôvodnené a hodnota sanačných prác objektu podľa uvedeného znaleckého posudku prevýšila aj hodnotu práce, ktorá bola znaleckým posudkom uznaná za vykonanú, žalobkyňa aj napriek uvedeným skutočnostiam nežiadala o rozšírenie žaloby o práce, ktoré znalec vypočítal ako práce, ktorými bolo potrebné objekt podľa znaleckých posudkov sanovať a hodnota vykonaných prác je vyššia ako hodnota prác, ktoré vykonal žalovaný aj po zohľadnení námietok voči posudku Ing. Petra Skákalu. Súd mal za preukázané, že niektoré vady projektu sa odstraňovali priamo na stavbe, a keďže bolo preukázané, že bolo potrebné vypracovať hydrogeologický prieskum terénu vzhľadom na umiestnenie stavby, žalovaný mal trvať na vypracovaní takéhoto projektu a mal stavebné práce zastaviť. Ďalej mal súd za to, že z vyplatených záloh žalobkyne neboli všetky finančné prostriedky použité na zhotovenie diela tak ako to konštatoval znalec Ing. Marton a znalcom bola riadne vypočítaná hodnota prác vykonaných žalovaným i napriek jeho námietkam, preto súd zaviazal žalovaného na vrátenie žalobkyni finančných prostriedkov, ktoré nepoužil na zhotovenie stavby tak, ako ich uplatnila žalobkyňa. Mal za to, že žalobkyňa na rozdiel od žalovaného uniesla dôkazné bremeno a preto žalobe vyhovel a priznal žalobkyni plnenie tak, ako žiadala. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne plným úspechom žalobkyne v spore a priznaním jej náhrady trov konania za zaplatený súdny poplatok a za poskytnutú právnu pomoc dvomi právnymi zástupcami JUDr. Laurou Bíróovou a JUDr. Jozefom Holičom.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný s návrhom na jeho zmenu zamietnutím žaloby v celom rozsahu. Súdu prvého stupňa vytkol neúplné zistenie skutkového stavu vecí majúci za to, že sa súd nezaoberal výpoveďou a predloženými listinnými dôkazmi žalovaného, tieto vôbec neanalyzoval, predčasným rozhodnutím o zamietnutí ďalšieho dokazovania navrhovaného žalovaným mu odoprel ústavné právo na spravodlivé súdne konanie a porušil zákon. Odoprel žalovanému možnosť klásť otázky znalcovi Ing. Martonovi vyžadujúc, aby tieto otázky žalovaný zaslal písomne. Potom, čo tak žalovaný urobil, súd nepožiadala znalca, aby sa s vážnymi výhradami žalovaného voči znaleckému posudku zaoberal a súd nepripustil ani ďalšie dokazovanie, ktoré mohlo objektívne a nestranné vyhodnotiť celý rad nedoriešených otázok sporu. Poukázal na skutočnosť, že bolo potrebné, aby žalobkyňa predložila dôkazy preukazujúce skutočne vykonané sanačné práce a ich opodstatnenosť, s ktorou požiadavkou sa súd nezaoberal, rovnako nezobral do úvahy ani skutočnosť, že žalovaný objednal na vlastné náklady nový znalecký posudok na objektívne posúdenie správnosti projektov statiky, podľa ktorej stavbu realizoval, nakoľko napriek výzvam sa s touto skutočnosťou znalecký posudok Ing. Martona nezaoberal. Mal za to, že obsah spisu vedie k rozdielnym skutkovým zisteniam ako tým, ktoré uviedol súd prvého stupňa a tento nerozhodol správne, pretože tvrdenia uvedené v rozhodnutí nekorešpondujú s predloženými dôkazmi a navzájom si odporujú. Nebral do úvahy niektoré dôležité svedecké výpovede a listinné dôkazy, neanalyzoval zmluvný vzťah účastníkov a pri svojom rozhodovaní zobral do úvahy len listinné dôkazy žalobkyne, napriek tomu, že tieto dôkazy boli v priebehu konania spochybnené nielen žalovaným, ale aj znaleckým posudkom Doc. Ing. Pavla Martona CSc. Opieral sa pri svojom rozhodovaní výlučne o výpoveď žalobkyne a naopak neanalyzoval svedecké výpovede stavebného dozoru Ing. H., projektantky Ing. W. a statika Ing. P., ani výpoveď Ing. arch. F. a ňou vypracovaného stanoviska k sanačnému projektu a najmä sa nezaoberal stavebným denníkom, ktorý je jedným z najdôležitejších dôkazov v obdobných sporoch. I samotným znaleckým posudkom Ing. Martona, ktorý súd sám objednal, sa vo svojom rozhodnutí zaoberal len okrajovo a vôbec sa nezaoberal výsledkami a zisteniami tohto posudku. Taktiež mal za to, že súd vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí, nakoľko vôbec nepreviedol podrobnú analýzu uzavretej zmluvy o dielo a jej dodatku, nezaoberal sa ani platnosťou odstúpenia od takejto zmluvy zo strany žalobkyne z 2. novembra 2004, ani akceptáciou žalovaného takéhoto odstúpenia od zmluvy, tvrdenie, že žalovaný akceptoval odstúpenie od zmluvy je nesprávne, naopak žalovaný listom z 22. decembra 2004, adresovaným žalobkyni a jej právnej zástupkyni s týmto

jednostranným právnym úkonom nesúhlasil, pretože nemal oporu v uzavretej zmluve o dielo. Naopak sa podrobne súd zaoberal prevažne so znaleckými posudkami predloženými žalobkyňou, napriek tomu, že sa jednalo len o listinné dôkazy. Nezohľadnil nedôveryhodnosť takýchto listinných dôkazov spracovaných „na objednávku“. Ing. I. bol v čase rozhodovania súdu vyškrtnutý zo zoznamu znalcov. Na vážne pochybenia a nedostatky znaleckého posudku Ing. I., ako aj na pochybenia sanačného projektu Ing. arch. F. poukázal aj znalec Ing. Marton vo svojom znaleckom posudku, čo aj sudca cituje vo svojom rozhodnutí na str. 9. Žalobkyňa svoju žalobu oprela o navrhovaný rozpočet údajných sanačných prác (Ing. arch. F.) a o faktúru firmy KUHFS, v ktorej boli vyfakturované aj iné stavebné práce, na čo žalovaný poukazoval, ďalej o úplne nesprávny odhad skutočných a realizovaných stavebných prác (Ing. X.), ktorý ako sa neskôršie preukázalo uvažoval s polovičnou hodnotou diela, ktorú v skutočnosti realizoval žalovaný. Tieto listinné dôkazy, na ktorých bola žaloba založená sa ukázali ako nehodnoverné a práve z tohto dôvodu súd nariadil znalecké dokazovanie Doc. Ing. Pavlom Martonom, CSc. (v spolupráci s Ing. Skákalom). Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne venoval nehodnoverným a nepresným listinným dôkazom a znaleckým posudkom, ktorý sám objednal, sa vôbec nezaoberal, tento neanalyzoval a venoval sa mu len okrajovo v strednej časti. V prípade, ak by súd bral do úvahy posledné zistenia znaleckého posudku, ktorý sám objednal, musel by dospieť k záveru: hodnota vykonaného diela 70.187,02 eur, hodnota sanačných prác 35.717,36 eur, rozdiel 34.470 eur v prospech žalovaného, čo pri skutočnosti, že od žalobkyne dostal 66.387,84 eur neznamena, že jej mohol spôsobiť škodu 56.863,59 eur, ako je uvedené na základe listinných dôkazov (chybného projektu Ing. F. a ničím nepodložených výpočtov Ing. X.) v napadnutom rozsudku. Ing. W. vo svojej výpovedi uviedla, že pri spracovaní projektu nebol zo strany investorky - žalobkyne predložený hydrogeologický prieskum (toto potvrdil aj stavebný dozor Ing. H. a projektant statiky Ing. P.), žalobkyňa napriek výzvam tento dôležitý dokument nepredložila s odôvodnením, že nebude vyhadzovať zbytočne peniaze, lebo stavba tam stála 40 rokov a k žiadnym priesakom nedochádzalo. Rovnako nie je pravdou, že nebol spracovaný statický posudok, tento je súčasťou projektovej dokumentácie a boli realizované aj kontrolné sondy, čo potvrdil vo svojej výpovedi aj Ing. P.. Podľa tohto statického posudku nebolo potrebné realizovať tlakovú izoláciu, preto táto nikdy nebola súčasťou projektu, na základe ktorého žalovaný realizoval stavbu. Dôkaz na potrebu tlakovej izolácie nepredložila žalobkyňa ani doposiaľ. Žalovaný požadoval, aby žalobkyňa predložila dôkazy, že žalovaného upozornila na potrebu realizácie tlakovej izolácie, dôkazy o tom ako boli reklamované údajné vady a nedostatky diela a predložil faktúru na zaplatenie 21.576,05 eur za realizované práce, týmito skutočnosťami sa súd v priebehu konania nezaoberal a nezaujal k nim postoj ani vo svojom rozhodnutí. V prípade, ak by súd podrobne analyzoval výpoveď stavebného dozoru Ing. H. a túto by skontroloval v záznamoch v stavebnom denníku, musel by dôjsť k úplne iným záverom ako ku ktorým došiel vo svojom rozhodnutí. Povinnosťou žalobkyne a nie žalovaného bolo zabezpečenie hydrogeologického prieskumu a realizačného projektu. Žalovaný realizoval dielo výlučne podľa projektovej dokumentácie, ktorú mal k dispozícii a podľa pokynov stavebného dozoru, takže nemohol zaviniť poruchu stropu nad suterénom, ani skutočnosť, že sa nerealizovala tlaková izolácia. Žalovaný nerealizoval konštrukciu strechy, takže nemohol spôsobiť okolnosti spojené s potrebou podpornej oceľovej konštrukcie, ktorá je v rozpore s logikou a tiež započítaná v sanačných prácach. Vo svetle týchto skutočností mal súd preskúmať zodpovednosť zhotoviteľa za prípadné vady diela. Súd nebral do úvahy okolnosti, za akých vznikol tzv. sanačný projekt, aj keď bol na to viackrát žalovaným upozornený. Projekt vypracovala architektka, ktorá nemá špecializáciu na poruchy a sanáciu stavieb, nemala k dispozícii žiadne relevantné podklady a preto sa s týmto projektom súd nemal vôbec zaoberať, na čo upozornil aj znalec Ing. Marton. Ďalej súd ani nespomenul vo svojom rozhodnutí list Ing. arch. F. z 24. apríla 2009, ktorým sama korigovala rozsah sanačných prác. Žiadosť žalovaného, aby súd doplnil dokazovanie vykonaním kontrolného znaleckého posudku, pretože posudok Ing. Martona bol ním samotným niekoľkokrát opravovaný a aj po poslednom vyjadrení znalca vykazoval stále chyby v rozpočtoch, súd odmietol. Ďalej sa súd vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal povinnosťou a zodpovednosťou zhotoviteľa a projektanta, čo mal riešiť ako základnú otázku. Stavebný zákon a príslušné vykonávacie vyhlášky presne špecifikujú práva a povinnosti stavebného dozoru, zhotoviteľa stavby a projektanta, na čo žalovaný niekoľkokrát vo svojich vyjadreniach a stanoviskách súd upozornil. Súd prvého stupňa uviedol, že z vyplatených záloh žalobkyne neboli všetky finančné prostriedky použité na zhotovenie diela, avšak zo znaleckého posudku Ing. Martona jednoznačne vyplýva, že hodnota diela vypočítaná v znaleckom posudku Ing. Martona (70.187,02 eur) prevyšuje poskytnuté zálohy žalobkyňou (66.387,84 eur). Listom z 11. decembra 2012 oznámil žalovaný súdu, že objednáva znalecký posudok na projekt statiky. Ďalej zaslal zákony a vyhlášky týkajúce sa povinnosti zhotoviteľa, projektanta a stavebného dozoru a požiadal súd o poskytnutie lehoty do konca januára 2013. Súd prvého stupňa tento návrh neakceptoval. V priebehu konania žalobkyňa okrem faktúry firmy KUHFS, znaleckého posudku Ing. Chanečku a projektu sanácie nepredložila žiadne

dôkazy preukazujúce opodstatnenosť a realizáciu sanačných prác napriek požiadavke žalovaného, preto má žalovaný za to, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, s ktorou skutočnosťou sa súd nevyporiadal.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie aj žalobkyňa iba v časti o trovách konania s návrhom na jeho zmenu priznaním žalobkyni trov konania v celkovej výške 3.631,67 eur tak, ako si ich žalobkyňa uplatnila s tým, že žalobkyňa uhradila súdny poplatok za návrh v sume 102.780 Sk (3.411,67 eur) a preddavok na znalca v sume 220 eur.

Žalobkyňa navrhla napádaný rozsudok vo veci samej z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť, zotrvať na svojej argumentácii, a v časti o trovách konania zmeniť v súlade s jej odvolacím návrhom. Mala za to, že rozsudok je v zásadných skutočnostiach správny a spravodlivý, jeho odôvodnenie je potrebné hodnotiť spolu s písomne vyhotovenými posudkami, vtedy je možné ustáliť, že právny dôvod pre náhradu škody je daný, výška je žalovaná ako minimálna a odvolaním tieto skutočnosti spochybnené neboli.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v medziach odvolaní celú vec (a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, keď tu síce šlo (primárne) o vec samu, na druhej strane však tiež o jednu z variácií na postup súdu odnímajúci účastníkom konania reálnu možnosť konať pred súdom a zároveň i o prípad nedostatočného (neúplného) právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. súd (odvolací - pozn. odvolacieho súdu) rozhodnutie (súdu prvého stupňa - opäť pozn. odvolacieho súdu) zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písm. h/tohto ustanovenia rovnako sa naloží s napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa ust. § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Z obsahu spisu a napadnutého rozsudku vyplýva, že dvoma zhora posledne citovanými ustanoveniami sa súd prvého stupňa vôbec neriadil.

Súdu prvého stupňa zaiste musia byť známe závery konštantnej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu, týkajúce sa požiadaviek na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí.

Pretože však účastníkom konania takéto závery naopak známymi byť nemusia, odvolací súd považuje aj v tejto veci za potrebné pripomenúť, že vada konania vymedzená v ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (podobne ako ďalšia vada podľa písmena g/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona, spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Ide tu o jedno zo základných práv, ktoré v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem tzv. procesných zákonov (rozumej zákony o konaní pred súdmi, najmä O. s. p., Trestný poriadok či zákon č. 38/1993 Z. z. - skráteno zákon o konaní pred Ústavným súdom) zaručujú aj článok 46 a nasledujúce Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného v prílohe oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

I podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť

č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) a tiež Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (a to v tomto prípade nie vo vzťahu k postupu súdu, ktorý predchádza napadnutému rozhodnutiu, ale vo vzťahu k samotnému rozhodnutiu majúcemu takto konanie skončiť) považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Ak požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v občianskom súdnom konaní vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky vymedzuje ďalšie z vyššie citovaných ustanovení a to § 157 ods. 2 O. s. p.; korektným i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru, než k tomu, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami; resp. i prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvodené.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve v konkrétnej veci zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi v rámci využitia prípadných riadnych alebo aj mimoriadnych opravných prostriedkov). Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá sama osebe nielen dôvod odvolania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale zároveň i nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným takýmto ustanovením.

Odôvodnenie rozsudku len mechanicky preberajúce argumentáciu jednej strany sporu by mohlo splniť práve približené požiadavky iba s takou dávkou fantázie, ktorou odvolací súd „obdarený“ nie je a pri záujme na riadnom plnení úloh naň kladených ani byť nemôže. Neposkytnutie žiadnych konkrétnych vlastných záverov či úvah súdu prvého stupňa v predmetnej veci muselo byť i dôvodom, pre ktorý odvolací súd nemal možnosť sa ani vyjadriť k prípadnej správnosti okresným súdom zvoleného spôsobu rozhodnutia (pretože by tu v skutočnosti musel všetky otázky, majúce sa najskôr zodpovedať v konaní pred súdom prvého stupňa, zodpovedať sám a prakticky tým suplovať všetku činnosť okresného súdu).

Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej súd hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Iba výnimočne zákon ukladá súdu určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, 134 a 135 O. s. p.). Súd pristupuje k hodnoteniu jednotlivých vykonaných dôkazov z hľadiska ich hodnovernosti a pravdivosti. Hodnotiacia úvaha súdu však nie je ľubovoľná; súd musí vychádzať zo všetkého, čo v konaní vyšlo najavo. Tieto skutočnosti má súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Súd pritom nie je viazaný žiadnym poradím významu a preukaznej sily jednotlivých dôkazov.

Súd hodnotí dôkaz znalcom ako každý iný dôkaz. Súd pritom skúma, či posudok vychádza zo zistených skutočností, či nie je rozporný a či z hľadiska pravidiel logického myslenia je presvedčivý. Ak sa však súd pri hodnotení výsledkov konania odchýli od výsledku dôkazu znalcom, svoj postup musí presvedčivo odôvodniť (R 4/1969).

Súd nemôže preskúmať vecnú správnosť odborných záverov znalca, pretože sudcovia na to nemajú odborné znalosti alebo ich nemajú v takej miere, aby toto preskúmanie mohli zodpovedne urobiť. To však neznamená, že súd je viazaný znaleckým posudkom a že ho musí bez ďalšieho prevziať. Pokiaľ má súd pochybnosti o vecnej správnosti znaleckého posudku, nemôže ho nahradiť vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil alebo inak odstránil jeho nedostatky, prípadne aby vypracoval nový posudok alebo musí ustanoviť iného znalca, aby vec znovu posúdil a vyjadril sa aj k správnosti už podaného posudku (R 1/1981).

Ak mal súd pri rozhodovaní k dispozícii dva znalecké posudky s rozdielnymi závermi o tej istej otázke, musí ich zhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia, a

z akých dôvodov nevychádza zo záveru druhého znaleckého posudku; k tejto úvahe je potrebné vypočítať obidvoch znalcov. Ak by ani takto nebolo možné odstrániť rozpory v záveroch znaleckých posudkov, treba dať tieto závery preskúmať iným znalcom, vedeckým ústavom alebo inou inštitúciou (R 45/1984).

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku ani u jedného zo znaleckých posudkov (či už tých, ktoré majú z dôvodu ich zabezpečenia účastníkom konania len charakter listinného dôkazu, ale i u posudku podaného súdom ustanoveným znalcom) nevyplýva, či sa súd prvého stupňa zaoberal otázkou, či posudok vychádza zo zistených skutočností, či nie je rozporný a či z hľadiska pravidiel logického myslenia je presvedčivý. Keďže súd mal pri rozhodovaní k dispozícii niekoľko znaleckých posudkov i s rozdielnymi závermi o tých istých otázkach, bolo potrebné ich zhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia, a z akých dôvodov nevychádza resp. vychádza i zo záverov ostatných, čo však súd prvého stupňa nevykonal. Znaleckými posudkami (a najmä znaleckým posudkom podaným súdom ustanoveným znalcom!) sa zoberal minimálne a viac sa sústredil na výsluchy znalcov (nech aj toto zákon ustanovil ako pravidlo, pri požiadavke na písomný posudok treba písomné a ústne prednesené závery vždy konfrontovať) a i to iba pri rekapitulácii dôkazov, nie pri ich hodnotení. Odmietnutie návrhov na doplnenie dokazovania zo strany žalovaného bolo súdom prvého stupňa prakticky neodôvodnené, keď odvolací súd nepovažuje za relevantné dôvody ich odmietnutia dôvody spočívajúce v tom, že znalec reagoval na námietky proti posudku a vytkol i chyby predchádzajúcim posudkom(?).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nie je zrejmé ako súd prvého stupňa vec právne posúdil, či považoval nárok žalobkyne za nárok uplatnený titulom bezdôvodného obohatenia, náhrady škody alebo za nárok zo zmluvy o dielo, či boli zmluva a jej dodatok platne uzatvorené, či prišlo k platnému odstúpeniu od zmluvy žalobkyňou (čo je samozrejme možné len pri platnej zmluve), pričom vôbec sa nezaoberal listom žalovaného z 22. decembra 2004 (označeným v žalobe na 3. strane za dôkaz), ktorým žalovaný na odstúpenie žalobkyňou od zmluvy reagoval nesúhlasne.

Podľa žaloby sa žalobkyňa domáhala zaplata sumy 1.602.832,60 Sk (53.204,30 eur) ako rozdielu medzi ňou zaplatenou sumou žalovanému 2.000.000 Sk (66.387,84 eur) a nárokom žalovaného na úhradu zhotovených stavebných prác (po zohľadnení nákladov na odstránenie väd stavebných prác žalobkyňou) v sume 397.167,40 Sk (13.183,54 eur); spolu s nákladmi nevyhnutnými na preukázanie jej oprávneného nároku voči žalovanému spolu v sume 110.240 Sk (3.659,30 eur), teda spolu v sume 1.713.072,60 Sk (56.863,59 eur).

Súd prvého stupňa však v rozpore s uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku na strane 2 (posledný odsek) uvádza, že žalobkyňa uplatnený nárok zdôvodnila tak, že vyplatila žalovanému preddavkovo sumu 66.387,84 eur, nárok žalovaného na zaplata zhotovených stavebných prác po zohľadnení nákladov na odstránenie väd stavebných prác žalobkyňou tvorí sumu 13.189,54 eur (poznámka odvolacieho súdu - už tu súd prvého stupňa nesprávne uvádza sumu o 6 eur vyššiu ako žalobkyňa), takže rozdiel týchto súm t. j. sumu 56.204,30 eur (poznámka odvolacieho súdu 66.387,84 eur - 13.189,54 eur = 53.198,30 eur; 66.387,84 eur - 13.183,54 eur = 53.204,30 eur, teda tu už súd prvého stupňa nesprávne uvádza sumu o 3.000 eur (!) vyššiu ako žalobkyňa) od žalovaného požaduje spolu s ďalšími nákladmi na uplatnenie práva a to nákladmi na vyhotovenie znaleckého posudku Ing. Ladislavom Chanečkom vo výške 1.410,74 eur, nákladmi na vyhotovenie znaleckého posudku vo výške 588,86 eur a nákladmi na vypracovanie sanačného projektu vo výške 1.659,70 eur, spolu náklady vo výške 3.659,30 eur. Ďalej súd prvého stupňa uvádza v odôvodnení, že na základe uvedeného žiadala žalobkyňa od žalovaného 56.863,59 eur (poznámka odvolacieho súdu - podľa výpočtov súdu prvého stupňa v odôvodnení by však výsledná suma bola 59.863,60 eur (56.204,30 eur + 3.659,30 eur), teda o 3.000 eur viac ako je žalobný návrh).

Takéto chyby resp. zrejme nesprávnosti vo výpočtoch neprispievajú k presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 1 O. s. p. v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách "V mene Slovenskej republiky" uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov a prísediacich, presné označenie účastníkov a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia.

Súd prvého stupňa opomenul v napadnutom rozsudku v jeho úvodnej časti uviesť meno a priezvisko sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok.

Odvolaciemu súdu preto za opísaného stavu vecí neostávalo iné, než o odvolaniach rozhodnúť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O. s. p. spôsobom podávajúcim sa z výroku tohto jeho uznesenia (keď spôsob naloženia s odvolaním žalobkyne bol logicky závislý na tom, že nemohlo obstať rozhodnutie vo veci samej, napadnuté žalovaným).

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, bez ďalšieho meškania sa vysporiadať s návrhmi žalovaného na doplnenie dokazovania a podľa výsledku zvoliť ďalší postup vrátane prípadného zopakovania dokazovania, náležitého zhodnotenia výsledkov celého konania (§ 132 O. s. p.) a nového rozhodnutia o veci, o trovách konania a tiež o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.), majúť pritom na zreteli predovšetkým potrebu riadneho odôvodnenia každého rozhodnutia, ktoré bude hodlať vydať.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.